

A FOGADÓS-, VENDÉGLŐS- ÉS KÁVÉS-IPAR, A BORGAZDASÁG, AZ IDEGENFORGALOM ÉS A PINCÉREK ÉRDEKEIT KÉPVELEŐ SZAKLAP.
SZERKESZTŐ: DR. CSIZMADIA IMRE. — SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, VIII. KER. GYULAI PÁL-UTCA 9. SZÁM.

A

SZENT ISTVÁN

Duplamalátásört

Világszerte utánózzák.

Gyártja:

A Kőbányai Polgári Serfőző r.-t., Budapest-Kőbánya.

Minden vendéglős és kávé-
üzletének jó hírét növeli, ha kizárólag csakis
az általánosan legjobbnak elismert
Győrszentmártoni füstölt sertéskarajt
Győrszentmártoni füstölt császárhúst
Győrszentmártoni füstölt sonkát
Győrszentmártoni füstölt kolbászt
Győrszentmártoni csemege szalonnát
Győrszentmártoni hentesárut

használ, mert ezen gyártmányok szavatosság mellett, válogatott első-
rendű sertésekből, különleges módszerrel, nagyon izletesen és minden
idegen töltőanyag hozzáadása nélkül, tisztán sertéshusból, a letező leg-
jobb minőségben készülnek. Megrendelhető a

Hentesárugyárnál, Győrszentmártonban.

Grosz Ödön és Albert

Az ország legnagyobb szállodai
és kávéházi ügynökségi irodája.
Financiroz minden üzletet. o o

Budapest, VII., Rákóczi-ut 22. szám.

Telefon: 24—32 és 86—40.

Interurban 19—73.

Fővárosi Sörfőző R. T.

Kőbányán

**már az első évben 248.000 hl. sört gyár-
tott, ez bizonyítja legfényesebben söreinek
kitünő minőségét.**

Ungár, Horti és Társa

Budapest, VIII., József-körut 11 sz.

Szakmabeli tranzakciók és bankkölcsonök közvetítése.

fogadói (szállodai), vendéglői és kávéházi adás-vételi

ügynökségi irodája

Telefon: József 26—32.

Kass-fogadó Szeged, Színház-tér, Stefánia park mellett.
Minden kényelemmel berendezett 60 szoba. Központi fűtés. Hűség-melégvíz szolgáltatás minden szobában. Fürdővel ellátott szobák — külön fürdők. Lakosztályok 2—3 szobával. Előkelő nagy étterem. Pihenő sörház. — Nagy fényes kávéház. Villamos megálló.

PAPP LAJOS Korona-negylogója, Nyíregyháza
A város főterén. — A mai kor izlése és minden kényelmével berendezett 50 szoba. Disztes téli és nyári udvari éttermek. Bor- és sörház. Nagy fényes kávéház. Magyar konyha. Tisztán kezelt o o italok. Figyelmes kiszolgálás. o o o

SCHWEITZER ADOLF
Transylvania fogadója, Marosvásárhely.
70 előkelő és minden kényelemmel berendezett szoba. Téli kert. Fényes nagy kávéház. Magyar konyha. Pontos kiszolgálás. o o o o

Bártfa-fürdőn
Reigl László
gyógyétermében
és kávéházában kitűnő magyar konyha és fajborok. — Napi ellátás 12 koronától kezdve o o
Nyári és téli szezon.

Brunovszky Károly
hygienikus játékkártya tisztító intézet.
Budapest,
IX., Szvetenay-u. 16.

Intelligens

36 éves főpincér, aki hadkötelezettségének eleget tett, el venne egy hozzá illő özvegy vendéglősnét vagy vendéglősné leányát, megfelelő hozománnyal. Az illető rokkant, de nem nyomorék. Jelenleg is Magyarország egyik legelső üzletében mint főpincér működik. Leveleket keftős bortétkban a Fogadó kiadóhivatala továbbítja. 3—3

PANTOL MÁRTON éttermei

Budapest, VIII., Rákóczi-ut 29. szám.

Szakmabeliek otthona.

(Volt Wurglits éttermek.)

Raposa Margit éttermei

Budapest, VII., Akácfa-utca 12. (Saját ház.)

Híres magyar konyha. Saját szűretelésű fajborok után áti kimérése. Vasmezeiek találkozóhelye. Mindig frissen csapolt Ha, genmacher sör. — Pontos és figyelmes kiszolgálás.

Kávéházi és vendéglői

berendezéseket

alpakka, kinaezüst árut
vezs és elad

Braun Gyula, Budapest

VII. ker., Sip-u. 14. Távbeszélő (Telefon) 161-44.

Eladó vendéglő.

Nagyon jömeneteli szálló-vendéglő mellékkeliségekkel és gazdasági épületekkel együtt, betegség miatt örök áron eladó Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos: **Potyondy Lajos, Vág** (Sopronmegye). 1—1

PAPIRSZALVÉTÁK

különböző nagyság, minőség és árak szerint kaphatók a

„FOGADÓ”-nyomdában

Budapest, VIII. kerület, József-utca 56. sz.

Balatonmelléki

boroknak adásvételét közvetíti és financirozza a Balatonfüred és Vidéke Takarékpénztár r.-t. Balatonfüreden. 1—2

KESZEY VINCE ÉTTERMEI

Bpest, VII., Rákóczi-ut 44. a Nemzeti színházzal szemben Magyaros háziyas konyha, saját szűretelésű és tisztán kezelt borok. Mindig frissen csapolt pil-seni sör. Polgári árak. Pontos kiszolgálás.

Böcögő József Korona-fogadója és 'Pannonia' kávéháza, Miskolc. Kávéház, elsőrendű éttermek, sörcsarnok. Magyar konyha, kitűnő borok.

Állandó borvásár.

Azon t. vendéglős kartársak, kiknek móri borra van szükségük, forduljanak hozzám teljes bizalommal. **Stoffer Mihály vendéglős Mór.**

Kiss Ernő Korona-fogadója

Nagykanizsa — a város központján. Étterem sörcsarnok, kávéház, szép nyári udvar kerti — vendéglő — Magyar konyha. — Kitűnő fajborok

Neumann Lipót

hatóságilag enged. szálloda, vendéglő és korcsma, házak, telkek és mindennemű üzletek

adásvételi ügynökségi irodája

Budapest, VII., Akácfa-utca 18.

5—12

Krondorfi savanyuviz

Pincér urak szives figyelmébe!

Csak Krondorfi savanyuvizet ajánljának borvagy pezsgőhöz. A Krondorfi kutválatat mindenkor támogatja a jótékony intézményeket.

„IMPERIAL” nagyszálloda éttermei és kávéháza

Telefon József 26—19.

Budapest, VII., Rákóczi-ut 90. szám.

Telefon József 26—19.

Elsőrangú magyar konyha. Saját szűretelésű fajborok. Társas- és lakodalmi ebédekre külön termék. Pontos lelküismeretes és figyelmes kiszolgálás.

Esténként **SOVANKA NÁNDOR** muzsikál.

Számos látogatást kér

Kádár Miklós

tulajdonos.

Előfizetési ár:
 Egy évre . . . . . 16 korona
 Fél évre . . . . . 8 " "
 Negyed évre . . . . . 4 " "
 Egyes szám ára: 1 korona.
 Lapmegjelenés:
 Minden hó 1-én és 15-én.
 kir. postatakarékpénztár számla 33391. sz.

FOGADÓ

ORSZÁGOS VENDÉGLŐS SZAKKÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, VIII. ker., Gyulai Pál-utca 9. szám.
Hirdetési árak:
 Oldal-nagyság szerint. Több-szori hirdetésnél árkedvezmény. Legkisebb hirdetés díja: 6 korona.

A FOGADÓS-, VENDÉGLŐS- ÉS KÁVÉSZIPAR, A BORGAZDASÁG, AZ IDEGENFORGALOM ÉS A PINCÉREK ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ SZAKLAP.

SZERKESZTŐ: Dr. CSIZMADIA IMRE.

Hivatalos szaklapja:

Az „Országos Vendéglős Egyesületnek”, a „Székesfővárosi Vendéglősök és Kocsárosok Ipartársulatának”, a Szabadkai-, Telna-, vármegyei-, Kassai-, Erzsébetfalvai-, Brassómegegyei-, Csepeli-Sárvár és vidéke-, Pécs-Baranyai-, Képszentlászlói-, Német-újvári-, Léva-vidéki-, Szatmármegyei-, Zombori-, Nemesőcsa és vidéke-, Hunyadvármegyei-, Csongrádvármegyei-, Sopronaljai-, Sárosmegyei-, Budalok és környéke-, Érsekújvár és vidéke-, Ceglédi-, Marosvásárhely és Marostorda-megyei-, Mezőtur-, Turkeve és Dévaványai fogadós (szállodások) vendéglős, kocsáros és kávé ipartársulatok illetve egyesületek; az Aradi pincér öns. és elh. egylet és több jótékony pincér-asztaltársaságnak és községi vendéglős-csoportnak.

ORSZÁGOS VENDÉGLŐS EGYESÜLET.

Hivatalos helyiség: VIII. ker., Gyulai Pál-utca 9. sz.
Hivatalos órák: minden hétfőn, szerdán és pénteken délután 3-6 óráig.

Főhívas és értesítés. Főhívatnak azon vidéki vendéglősök és kocsárosok, akik az „Országos Vendéglős Egyesület”-nek még nem tagjai, hogy lépjenek be és belépésüket jelentsék be. Bejelentésük után megküldjük az alapszabályokat. **Beviteli díj:** 2 korona. *Evi tagdíj:* 4 korona. Az „O. V. Egyesület” tagjainak szakgyűléseken tájékoztatás és eszteli jogitanácsot díjtalan nyújt, ha az iróddhoz fordul. Ilyen esetekben a levéllel válaszolást mellékelendő.
Az elnökség.

SZÉKESFŐVÁROSI VENDÉGLŐSÖK ÉS KOCSÁROSOK IPARTÁRSULATA.

Hivatalos helyiség: VIII., Gyulai Pál-utca 9. sz.
Hivatalos órák: minden hétfőn, szerdán és pénteken délután 4-6 óráig.

Jogitanácsot az ipartársulat minden tagja ingyen kaphat, ha az iránt az ipartársulat iróddjához fordul.

Az ipartársulat mindennemű hivatalos közleménye kizárólag a „Fogadó” útján közzétetik.

Fontos szesz-italok árusítóira nézve.

A P. Ü. M. 1917. évi 147.200 sz. rendeletének ismertetése. **December 15-én lép életbe.**

A szesz-italok eddig a legkülönbözőbb árákért kerültek forgalomba. Némely vidéken a közigazgatási hatóságok szabták meg a legmagasabb árakat, némely vidéken nem történt maximálás. Most a pénzügyminiszter a fentidézett számú rendeletével országosan szabályozta a kérdést. 1917 évi december 15-től fogva **nem szabad:**

- 94%-nál gyengébb szeszt,
  - 40%-nál gyengébb belföldi rumot,
  - 40%-nál gyengébb konyakot,
  - 20%-nál gyengébb likőrt,
  - 20%-nál gyengébb valódi fajgyümölcs-pálinkát forgalomba hozni.
- Cognacot és likőrt** kimérni (poharazni) csakis városokban és nagyobb vasuti vendéglőkben szabad annak, akinek korlát-

lan italmérési engedélye van, tehát pl. a pálinkamérőnek, kocsárosnak. Ezeket a cikkeket tehát az, akinek korlátlan italmérési engedélye más vidéken van (falun, köz-égekben vagy kisebb vasuti vendéglőkben) kizárólag oly zárt palackban szabad árusítani, amelyen a felelős tölítő (gyáros) neve rajta van.

Konyakot és likőrt azonban poharazni bárhol, városban, községben, falun egyaránt az, aki a kimérést csak **korlátolt** engedély alapján gyakorolja, pl. a kávéháztulajdonos, bodegás, stb. A tilalom csak a korlátlanokra vonatkozik.

Poharazásról a rendelet nem szól, ennél fogva csak feltevésekre kell szorítkoznunk. Fel kell tennünk, hogy ahol csak pálinkamérés történik, ott a kimért italokra igenis vonatkoznak a maximális árak, de ahol a poharankénti eladás mellé más is jár, mint pl. kávéházakban a kényelem, ujság, bar-ban társaság stb. ott normális magasabb árak felszámítását aligha fogják kifogásolni. Vagyis: csak ott, ahol az eladott italnak csak mennyiségbeli értéke van, (valaki vizs 1 decit, hozat féllitert, megiszik állva egy pohárkával), kell majd a maximális árért poharazni. Ismételjük azonban, hogy ez a kérdés tisztázva nincs.

Kiszolgáltatási kötelesség. (Eladási kötelesség). Erről is szól a rendelet, s ezzel nagyon üdvös állapotot teremt. Elrendeli, hogy akinek készlete van, ehhez képest tartozik kicsiben arányosan kiszolgáltatni mindenféle szesz-italt, tehát likőrt is. Ennél fogva a kimérő, fűszeres stb. nem tagadhatja meg a nála levő ital maximális áron való kicsinybeni arányos kiszolgáltatását, de viszont az, aki eladásra akar vásárolni, jogosan követelheti a gyárostól is, hogy ha van készlete és van joga kicsinybeni eladásra, adjon is árut arányosan. Tehát december 15-től fogva a kismértékbeni eladás és korlátolt kimérés nemcsak jog, hanem kötelesség is!

Büntető rendelkezések. Ezuttal módfelelt szigorura. Hat hónapig terjedhető elzárás, pénzbüntetés és ezeken fölül az italmérési engedély elvonása fenyegeti azt, aki akár a maximális árakat túllépi, akár a kiszolgáltatási kötelességének nem tesz eleget.

Árak kifüggesztése. Minden helyiségben, amelyben ital-árusítás történik, ki kell függeszteni (táblán, akár írva is) azokat a maximális árakat, amelyek a fogyasztóra vonatkoznak.

Minőségek. Mielőtt a maximális árak táblázatát bemutatjuk, figyelmeztetünk mindenkit azokra a szigorú körülírásokra, amelyekkel az egyes rendelet az egyes cikkek minőségeit körülírja.

Artóblászat.

	Literje	a viszonteladó részére	a fogyasztó részére
Szesz 94%-nál nem lehet gyengébb	20.70	25.00	
Belföldi rum. 40%-nál nem lehet gyengébb. De ha erősebb is 40%-nál, akkor sem szabad érte magasabb árat venni.			
Minden rum, belföldi rum, akárminő anyaggal készült, tehát akár mennyi jamaikai rum van is benne. Csakis az abszolút valódi oly jamaikai rumra nem vonatkozik ez a maximális ár, amelyben sem szesz sem más idegen anyag nincs	10.40	13.00	
Pálinka. Akár sima, akár mesterséges, akár szeszszel-vágott valódi, (u. n. durchzug) ha 20 fokos vagy annál erősebb	4.80	6.00	
Fajgyümölcs-pálinka, amely azonban teljesen valódi. szesz nélküli legyen, mert különben csakis a „Pálinka” alatt felsorolt árért adható el. Ha 20 fokos vagy erősebb	8.00	10.00	
Törköly, seprű, barack, szilva, boróka stb., ha 20 fokos vagy erősebb	17.70	22.00	
Cognac és likőrök ára egyelőre nem maximáltatik.			

A maximális árakon fölül semmi címen sem szabad további fizetést igényelni vagy elfogadni. Tehát pl. községi adó címen sem. Ellenben szabad felszámítani az edényt, üveget, palackot, hordót stbit, de csakis önköltségű áron.

Akinek még elintézetlen vétele vagy eladása van oly árukra nézve, amelyeknek árai ezuttal maximáltattak, azoknak átvételi illetve átadási kötelességét a rendelet megszünteti. Nem vonatkozik ez természetesen oly ügyletekre, amelyek már december 15-ike előtt elintéztettek, leszállítottak, illetve átvétettek.

A rendelet említi ugyan a 20%-nál gyengébb áruk árait is, anélkül azonban,

hogy ezeknek lokairól említést tenne. Miután félt, hogy ezen a téren kihágások fognak elkövetettni s ezeknél fogva az ellenőrzés különösen az ily gyengébb áruknak fog nekifeküdni, — már a zaklatásoktól való óvakodás érdekében is — ajánljuk, hogy ilyenek kimérésével senki se foglalkozzék.

Fajgyümléscsálínkákért a földék csak kisebb árakat igényelhetnek.

A kávéházi beszerző részvénytársaság bukásának tanulságai.

Mindenki előtt ismeretes, hogy a budapesti kávéosok egy árubeszerző részvénytársaságot akartak alapítani, de ez nem sikerült és ezért a már részben befizetett alapítókét is visszalizették az alapítók.

Mi a magunk részéről igazán sajnáljuk, hogy egy nagy iparág a saját szükségleteinek kielégítése végett nem tud megfelelő mozgékony szervezetet létesíteni, de azért okulás céljából szükségesnek tartjuk, hogy a dologgal foglalkozzunk és kifejtjük, miért is nem sikerült az alakulás, mikor annyira közös cél eléréséről volt szó?

De szükségesnek tartjuk a dologgal foglalkozni már csak azért is, mert hiszen épen most van alakulóban a vendéglősöknek egy ugyanilyen célú intézménynek alakulása s ez utóbbi célját véljük szolgáltni, ha az előbbinél elkövetett hibákra rámutatunk.

A legnagyobb hiba szerény nézetünk szerint abban volt, hogy a részvénytársaságnak ugyszólván még csak előrevetett árnyéka volt meg s már is kiosztották a szerepeket azok között, akik majd az alakuló társaság vezetői lesznek, de nemcsak ezt, hanem még azt is, hogy ezeknek a vezetőknek mekkora javadalmazásuk lesz. Ehhez aztán annyira rágaszkodtak egyesek, hogy még csak tárgyalás alá sem engedték a személyek neveit, sem javadalmazásuk összegét, hanem kijelentették, hogy ezt vagy elfogad-

ják a társaság leendő tagjai, vagy ők lemondanak, illetve visszalépnek minden további munkától.

Igy azonban nem lehet részvénytársaságot alapítani, de még csak azt sem lehet kívánni, hogy egyesek pénzüket, tőkájukat odaadják egy olyan előre meghatározott személyek és javadalmazásokból álló szervezett céljára, amelybe nekik maguknak mi beleszólásuk sincsen.

A részvénytársaságnak a kereskedelmi törvény szerint szigorúan meghatározott formája, szervezete van és a törvényintézkedéseknek lényege abban van, hogy a főjogok gyakorlását a részvényesekből álló közgyűlés hatáskörébe utalja.

Igy mindenek előtt a közgyűlés hatáskörébe tartozik a nyereség feletti intézkedés, annak hovatordítása iránti határozat, az igazgatók választása, felelősségre vonása, javadalmazása stb. stb.

A kávéosok árubeszerző egyesületének tervezői és alapítói ezeket nem vették figyelembe s eleve akarták azokat a jogokat gyakorolni, amelyeket csak a közgyűlés gyakorolhat. Ezért halt meg születése előtt a részvénytársaság.

Hiszen kétségtelen, hogy azok, akik a közös célt máok érdekében dolgoznak, táradnak, megérdemlik, hogy munkájuk anyagi jutalmában is részesedjenek, különösen akkor, ha munkájuk eredményes és anyagi haszonnal is járó volt, de ne ezt tegyék első helyre s ne kívánják előre felosztani azt a nyereséget, ami még meg sincs, mert így a legtöbb ember azt hiszi, hogy nem is az a főcél, hogy a részvénytársaság meg legyen, hanem az, hogy egyesek fizetéseiben és egyéb anyagi előnyökben részesüljenek.

Készséggel feltételezzük, hogy a kávéosok árubeszerző egyesületének alapítói sem gondoltak magukra elsősorban, hanem remélték, — minden joggal — hogy majd a busás haszon esetén az ő munkájuk javadalmazása is könnyen kikerül de ennek előre tolasa és hangoztatása

olyan hiba volt, amely a célt magát ejtette kútba.

Azt is elismerjük, hogy elsősorban az egyesületi vezetők vannak hivatva egy ilyen részvénytársaság létesítésére és vezetésére, azonban nagy tévedés azt hinni, hogy az egyesület vezetői mindjárt a legjobb részvénytársasági igazgatók is, akik nélkül esetleg egy ilyen alakulás eredménytelenség nem is működhet. Ilyennek feltételül állítása újból csak a társaság létét veszélyezteteti, sokkal helyesebb tehát és akkor állnak a vezetők igazán hivatásuk magaslatán, ha azt az elvet vallják, hogy „halgasz meg a másikat is“ vagyis saját eszméjüket és gondolatukat nem kívánják feltétlenül csalhatatlannak tekinteni.

Akkor tehát, mikor a kávéosok árubeszerző egyesületeinek vezetői kijelentették, hogy vagy elfogadják az ő tervezetüket, vagy lemondanak, nem a főcél, a részvénytársaságnak a beszerzések könyvitésére való létrehozását tartották szemük előtt, hanem kicsinyes emberi tulajdonságuknak, hiúságuknak vetették áldozatul a magasabb célt.

A nagy hibák megboszulták magukat és mi, akik minden szakmabeli szervezkedést örömmel látunk és üdvözlünk, legnagyobb sajnálatunkra nem alakult a részvénytársaság. Ami miuk azonban, az még nem okvetlenül marad is, lehet még azt a részvénytársaságot csinálni, csak okulni kell a mult hibáin. De akkor arra is figyelemmel kell lenni, hogy az ne egyesület, hanem minden ízében részvénytársaság legyen, ahol a szigorú cél a kereskedelmileg hasznos. Csak így lehet virágzó egy ilyen intézmény és csak így képes tagjait mindennel ellátni.

A vendéglősök árubeszerző csoportja r.-t. eddig ismert kezdeményezői a fentebbi említett hibát elkerülték, nem oztannak ki maguknak előre fizetéseket, hanem kijelentik, hogy ellenszolgáltatás nélkül kívánják munkájukat a közös célra for-

Przemislyből haza Szibérián át.

Irta: Fodor Jenő főhadnagy, szállótulajdonos.

V.

Junius hó 29-én még egyszer átkutatták podgyászunkat, de ez már inkább csak formalitás volt és tisztek felügyelete alatt folyt le, kik elég nobilisan viselkedtek, nem úgy, mint Petrográdon a kutatást végző altisztek, kik teljesen ötletszerűen jártak el és nagyobbára olyan használati tárgyakat szedtek el tőlünk, amiket ők maguk igen jól használhattak, borotvákat, zsebkéseket, thermosokat, sőt még ezüst cigarettatárcákat is.

A kutatás végeztével a hajóállomáshoz mentünk, most már fegyveres kíséret nélkül, itt felszálltunk a svéd vörös kereszt ránc vázrakozó kis gőzösére, mely a svéd partra Haparandaba volt bennünket viendő, a sárga-kék svéd lobogó lengett a fejük felett, be teljesedett az, amit még pár héttel előbb álmodni sem mertünk volna, újból szabad emberek lettünk!

Mély megindulás közben tettük meg a pár percnyi hajóutat, kiki gondolatait volt elfoglalva, vissza-visszanézegettünk a finn partra, mely nekünk még Oroszországot, a rábságot jelentette! A tulsó parton svéd katonaság várt

bennünket, egy nagyobb tiszt csoport, vezényszó hallatszik, a kivonult órség fegyverbe lép, fellélekzünk, újból rangunk szerint becsúlnak meg bennünket. A hajóból kiszállva egy tágas csarnokba vonulunk, hol egy magasabb rangú svéd tiszt üdvözlől bennünket, mint Svédország vendégeit, viharos éljenzés és hocholás minden torokból, midőn arra hivatkozik, hogy egy semleges ország szabad földjén állunk, mint szabad emberek! Utána a haperandiai nemet konzul beszél, egyik másik lendületes mondásánál nem marad szem száron. Bevégződven a fogadási ceremóniák, a svéd vörös kereszt pazar kényelemmel be rendezett egészségügyi vonatára vezetnek bennünket, mindenki megkeresi a kijelölt helyét, most már nem kell versenyt futtatni a jobb helyekért, van gondoskodás mindenkiről. A vonatról levonulunk a vasúti étterembe, mely virágokkal van ünnepiesen díszítve és keptünk itt egy olyan diszbedét, hogy otthon csak jó időben látuk a mását! Ebéd után sürgönyzünk haza, közben megkapjuk a sügönyileg megrendelt hírlapokat, köztük négy napos „Est“-tet! Hogy mi volt ez nekünk magyaroknak, kik közel három év óta nem olvastunk magyar újságot, azt csak az értheti meg és érezheti, ki hasonlóan kezesül ment.

A három napos ut Svédországban át úgy mult el, mint egy kellemes álom. A vonatot kísérő orvos és nővérek szeretetreméltósága, minden apróságra kiterjedő gondos figyelmé dacol a leírásal, azt hiszem, hogy minden bajtársam a legnagyobb halával emlékezik vissza rájuk, kinek szerencséje volt társaságukhoz Naponta kétszer kapunk pazar lakomákat, vasuti éttermekben, mert a vonat nem visz konyhát magával, a nagyobb állomásokon elhalmaztak bennünket szeretetadományokkal, különösen kitétek magukért az Örebroban lakó osztrák-magyar alattvalók, kik fényes fogadást rendeztek részünkre. Julius hó másodikán Talleborgban elértük Svédország deli sarkát és átszálltunk egy hajóra, mely Rügen szigetére volt bennünket viendő. A hat órai hajóútra sokáig vissza fognak emlékezni az érdekelték a sok, tengeret még alig látott és a megelőző hosszú utazásban amugyis elgyöngült beteg bőven áldozott Nepunnak. Délután két óra körül kötöttünk ki Sassnitzban, Rügen szigetén, szövetséges német földön, hol fényes fogadást várt reánk; Pubus herceg, a sziget kormányzója fogadott ünnepi beszéddel, felesége minden egyes tiszt és legény mellére egy a magyar, osztrák és német színekkel díszített kis csokrot tűzött, így f. diszítve vonultunk

ditani Ők tehát az önzés vádjával semmi esetre sem lesznek illethetők, de vigyáznunk kell arra is, hogy ne tekintsek magukat csalahatatlannak s vegyék szívesen és fontolják meg mások gondolatait is, akiktől tudják, hogy épp úgy a közös célt kívánják szolgálni, mint önmaguk.

Figyeljenek arra is, hogy a részvénytársaság maga nem jótékonyági intézmény, hanem egy szigorú kereskedelmi alakulat, mely csak a tagjai javát szolgálja. Ezért nem tartjuk helyesnek a Vendéglősök Beszerző Csoportja r.-t. elnevezést. Sokkal jobb lenne ennél egész egyszerűen nem csoportról, hanem vendéglősökről beszélni, mert így az általánosság jobban kidomborodik: Így talán helyesebb lenne a „Vendéglősök árubeosztó részvénytársasága” elnevezés.

Mindenesetre nagyon helyesnek tartjuk, hogy a részvényeket 200 korona névértékben állapítják meg, mert ez igazán olyan csekély összeg, hogy minden vendéglős nélkülözheti, különösen akkor, ha tudja, hogy ezzel saját magának teszi a legnagyobb hasznot.

Jó, ha tudják a tagok azt is, hogy árua csak a tagok számíthatnak ám, mert igen természetes, hogy a társaság tagjai pénzén megvásárolt árukban nem részesülhetnek azok, akik az abban való részvételtől önként állanak el.

Magának biztosít tehát beszerzési torást az, aki tagja lesz a részvénytársaságnak, épp ezért tartsa kötelességének mindenki a jegyzést.

Élelmiszerek beszerzése és a vendéglősök e célra alakuló részvénytársasága.

A fővárosi lakosság közéleti megújítása alá kerül. Az ácsorgás megszüntetése céljából úgy intézkedett a Közéleti Hivatal egyetértőleg a fővárossal, hogy élelmiszereket kereskedőknek is juttatna és bizonyos rayonirozás mellett a fogyasztókönzéség nem lesz kénytelen egyes helyeken, a poszton álló katonai módjára talpon lenni.

be egy nagy csarnokba, hol fényes ellátás és egy csomó szeretetadó várt ránk; itt Brandstaetter vezérkari századosunk az osztrák, báró Gerliczy Félix pedig a magyar vörös kereszt részéről üdvözölt bennünket, a német katonazene a Gotterhalt és a Hymnust játszotta, a magyar és osztrák vörös kereszt kiküldött hölgyei a legnagyobb figyelemmel foglalkoztak minden egyes tagjával a társaságnak; táviratoztunk haza, leveleket, lapokat írtunk, később elfoglaltuk a magyar vörös keresztnek csupa elsőrangú hálókocsiból álló vonatán kijelölt helyeinket és hat óráig elindultunk, most már igazán haza! A németországon átvezető utunk két napig tartott, de valami sokat nem láthatunk, mert nem a Berlinnek vívő fővonalon, hanem egy mellékvonalon szállítottak bennünket. Harmadnap megérkeztünk Brűxbe, hol egy nagyon szép hivatalos fogadtatás után az ottani tartalékos kórházban helyeztek el bennünket, hogy kilenc napi vesztgárunkat kiálljuk. A kilenc nap is elmúlt, és július hó 12 én utbaindultunk, kiki családja körébe, hogy kipihenhesse és elfeledje a kiállt szenvedéseket és fáradalmakat.

Vége.

mig sorra kerül és azután fél napi idővesztés után üres kézzel hazamenni és másnap ezt a kinlódást újra kezdeni. A fogyasztókönzéség a rendelkezésére bocsátott bevallási iven megjelöli azt az üzletet, melyben élelmiszereit vásárolni óhajta. Ennek az ügynek rendezői valószínűen tudják, hogy ez az intézkedés csak akkor válik be a gyakorlati célnak, ha az illető üzleteket a hozzájuk tartozó fogyasztók igényeinek kielégítésére elegendő mennyiségű áruval látják el és hogy ennek feltételezése mellett is az új rendelkezés csak kísérletet képez a nagy és fontos kérdés megoldására. Nagyon üdvös volna, ha beválna ez a rendszer; sok nyomorúságot szüntetne meg.

Azonban ez a dolognak csak a kezelési technikája. A lényeg, a fődolog mindig az marad, hogy elegendő anyag legyen, nehogy az újítás csupán kiabáló ámitásnak bizonyuljon. Mint a Közéleti Hivatal közölte, burgonyából meglehetősen nagy készletek szabadultak fel, amennyiben a hadsereg szükséglete teljesen fedezve van. Kihátás van tehát arra, hogy ez a nagyon fontos élelmiszer nagyobb mennyiségben forgalomba kerül és ha mással nem, hát legalább burgonyával jehet jólakni, aminek tápértéke azonban, mint közismeretes, nagyon silány.

De hogyan állunk a többi főzélékkel, melyeknek tápértéke is van? Ezek közé tartozik a bab, borsó, lencse és másfélék. Ezekről is szeretnők valamit olvasni, mert ezek a téli időben főz cikkek a vendéglősök és a vendéglői étkezésre szoruló igen nagyszámú fővárosi lakosságak.

A vendéglősök majdnem a háboru egész tartama alatt emberföltött munkát fejtenek ki, hogy konyhájukat élelmiszerrel elláthassák. Olyan áratok kénytelenek fizetni, hogy nem egyszer, hanem egyszer kellene feljelenteni az őket kiuzsorázó ádrágitókat. De ez is csak akkor történhetik, ha egyáltalán árut kapnak. A legtöbb esetben nem juthatnak áruhoz és ilyenkor még a mindentudó Közéleti Hivatal és a még többet tudó székesfővárosi közéleti ügyosztály sem adhat tanácsot a vendéglősöknek, hogy miből és mit főzzenek az étkező vendégeiknek. Ez a gond a vendéglősökre száll, ez az ő bajuk, amivel senki sem törődik és mely küzdelemben az élelmiszerek beszerzésével és elosztásával megbízott bankok és egyéb központok nem törődnek. Csupán egy fórum van, mely a vendéglősökkel törődik, mely gondozza őket és ez az egyedüli fórum: az adóhivatal. Hogy a vendéglősök honnan fogják venni a fedezetet a felemelt adó és illeték fizetésére, azzal meg a ez fórum sem törődik. Már pedig, ha nincs meg az összeg, a keresményben és a teherviselésben, akkor mind a két fél hátrányára félrebillen a mérleg egyensúlya.

A vendéglősök részére szükséges áruk beszerzésére alakuloban van ezidőszertig egy részvénytársaság, melynek alapítói 200 koronás részvényekkel egy millió tőkéet óhajtanak biztosítani. Az alapítás megérdemelt minden támogatást, mert szükséges, hogy elvégre a vendéglősök maguk vegyék kezükbe a saját üzleti szükségleteik beszerzését és biztosítását Nagy gondtól szabadul meg minden vendéglős, ha ebben az alapításban részt vesz és módot nyújt, hogy a terv mentől előbb megvalósuljon. Az alapítók közt a nagyszámú vezető férfiakat látjuk, sőt majdnem csak is ezek az urak az alapítók és egészen mel-

lőzték a kisebb és közepes üzletek képviselőit az alapító bizottságban. Ez nem forma-hiba, hanem lényeghiba, mert egy részvénytársaság sohasem lehet egy csoport részvénytársasága és az adott esetben, mikor a vendéglősök beszerzési részvénytársaságának alapításáról van szó és itt az összes érdekelt vendéglősök bevonásával kell, hogy létrejöhön, annál kevésbé lehet egy „csoport” részvénytársaságának alapításáról beszélni. Ez csak tévedés lehet, amit jóvá kell és lehet tenni.

A Székesfővárosi vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata nagyon helyesen és épp az alapítás sikerének biztosítása céljából azt az ajánlatot tette az alapítóknak, hogy vegyék fel maguk közé egy ennek, mint a budai részen működő vendéglősipartársulat egy-egy képviselőjét, esetleg az elnök személyét, hogy ennek a két társulatnak az érdekeltége magát már az alapításban is képviselve lássa Ezt a kívánságot az alapítók eddig nem teljesítették. Pedig szükséges, hogy teljesítsék. Nem a bizalom szempontjából, hanem erkölcsi és demokratikus tekintetből, hogy t. i. az a kisebb egzisztencia is lássa magát ott képviselve, ahol az ő ügyével is foglalkoznak és anyagi érdekeltége legalább is anyagi erkölcsi értékkel kell, hogy méltánylást nyerjen, mint a nagy üzletek és vállalatok üzleti, anyagi és erkölcsi értékelése. Még annak a látszatnak is el kell tűnni, hogy ebben az alapításban a csoportszellem akar dominálni Itt nem lehet csoport és nem dominálhat annak szelleme, mert, ha az alapítás helyes akar lenni és az nem szenved kétséget, akkor az összvendéglősök általános beszerzési részvénytársaságáról lehet csak szó és semmiféle csoportról.

Véleményünk szerint már az alapításnak is ilyen szellemben kell indulnia, hogy a mentől előbb létesíthető vendéglős-intézet mielőbb megkezdhesse áldásos működését, amit minden vendéglős, a legkisebb épp úgy, mint a legnagyobb kész örömmel vár. Mert mindenki meg van győződve arról, hogy az ilyen szervezetnek nemcsak a jelen időben van nagy hivatása, hanem a jövőben is nagy feladatok megoldására van hivatva.

A vasuti vendéglők elleni merénylet.

A napokban azt a hírt kaptuk, hogy a Magyar Bank az államvasutak igazgatóságához egy ajánlatot adott be, melynek értelmében a Magyarországon levő összes kir. államvasuti vendéglőket bérbe akarja venni.

Ez mindenesetre olyan hír, mely pár száz — ezer vasuti vendéglős existenciájának veszélyben létét jelenti s ennek folytán ezzel mihamarabb behatóan foglalkozni kell.

Mit fognak erre az ajánlatra az illetékes körök felelni, azt még nem tudhatjuk, azt azonban ma már látjuk, hogy a nagytőke, a nagybank nem elégszik meg már a gyáralapításokkal; a televásárlásokkal, az árufelhalmozással, hanem ráveti magát a fürdőkre, sőt a vendéglőkre is.

Mert nem szabad abban a téves hitben ringatni magát senkinek sem, hogy ez most nem aktuális, hogy ezt a bankoknak ma keresztülvinni nem lehet a fennálló szerződések miatt, mert hiszen ha az elvi megállapodás meg van, akkor annak gyakorlati keresztülvitele igazán gyerekjáték egy olyan óriási vagyontömeg szá-

mára, mint p. a. a Magyar Bank,

A mi álláspontunk mindig az volt, hogy az ipart fenyegető személyekkel szembe szállni csak a megszervezett vendéglős ipar képes, úgy ma is azt mondjuk, hogy talán a tizenkettedik órája van most a szervezkedésnek, s ezért haladék nélkül tegyünk meg mindent, különösen és első sorban a vasúti vendéglők bérlelt, hogy egy szervezetbe tömörülve emeljék fel szavukat a Magyar Bank merényletével szemben.

Ez az eset is felveti most az általunk annyiszor sürgetett országos vendéglős szervezet hiányának kérdését és nyilvánvalóvá teszi, hogy enélkül a vendéglős ipar mindig csak támadásnak és kiuzsorázásnak van és lesz kitéve.

Van ugyan a vendéglősöknek országos szervezetük, de az a kiépítés hiányában nem akcióképes és nem bír kellő súlyal fellépni az ilyen és hasonló esetekben.

Azért első és legfőbb feladat a szervezkedés, egy országos központi szervezet kiépítése, hogy az minden ilyen esetben azonnal és kellő eréllyel léphessen fel.

Addig is azonban, míg ez megtörténhet, emeljék fel szavukat maguk a létükben veszélyeztetett vasúti vendéglősök, mert minden perenyi késedelem veszélyes lehet. Mi egyébként ezuttal is, épp úgy mint eddig, *készszéggel állunk rendelkezésükre* s mindent megteszünk érdekében!

Előfizetőinkhez.

A multikori lapunkban közöltük, hogy azon előfizetőink, kik díjakat 1918. évi január hó 1-ig beküldik, ingyen kapják az 1918. évre szóló Vendéglősök Naptárát.

Erre a felhívásunkra aztán annyian küldték be a díjakat, hogy a naptárak elküldése technikai nehézségek miatt pár napi késedelmet szenvedett.

Erre való tekintettel kérjük a t. előfizetőink pár napi szives türelmét s ezuttal is közöljük, hogy a naptárak szétküldése már folyamatban van s pár napon belül, de mindenesetre még e hó 20-ig megkapja mindenkinek a naptárt, aki 1918. évi december 31-ig járó előfizetési díjat már beküldte.

Azokat a t. előfizetőinket azonban, akik még ezt nem tették volna meg, újból is kérjük, hogy az előfizetéseiket mielőbb beküldeni sziveskedjenek, mert még a karácsonyi ünnepek előtt szeretnénk a szétküldéssel járó munkát befejezni.

Itt is köszönjük meg azon t. előfizetőink kedves sorait, akik a naptár vétele után gratuláltak az ügyes összeállításához és további munkánkhoz szerencsét kívántak.

Ezek a sorok tanuskodnak arról, hogy sokan vannak, akik áldozatkész munkánkat elismerni és méltányolni tudják s ez serkent bennünket a további kitartásra.

Miután még a nem szakmabeliek is élénken érdeklődnek naptárunk iránt, ezuttal közöljük, hogy naptárunkat pénzért is adjuk és pedig a posta díjnak beleszámításával, 5 K 50 f.-nek előzetes beküldése ellenében.

Azok a t. előfizetőink, akik a díjakat 1918. évi december 31-ig beküldik, tehát tulajdonképpen 11 K-át fizetnek előfizetési díjra. Azt hiszem ennél nagyobb áldozatot csakugyan nem hozhatunk.

KÜLÖNFÉLE KÖZLEMÉNYEK.

Ujévi üdvözlésekről. Kérjük azon tisztelt olvasóinkat, akik újévi üdvözléseiket lapunk utján kívánják tolmácsolni, hogy erre vonatkozó megkeresésüket minél sürgősebben sziveskedjenek kiadóhivatalunkhoz juttatni, hogy azok pontos megjelenéséről gondoskodhassunk.

Néhány előfizetőnkől panasz érkezett hozzánk, hogy a lapot nem kapták meg, vagy hogy csak túl sokára. A panaszok folytán azonnal utána jártunk a dolognak s megállapítottuk, hogy mi az expediciót a legpontosabban eszközöljük s a hiba nem nálunk, hanem a postán van, amely a mai rettenetes torlódás és munkahiány következtében majdnem képtelen a szállítást csak némileg is kielégítően eszközölni. Panaszunkat különben megtettük a postaigazgatóságnál is, ahol kilitásba helyezték a bajok orvoslását. T. előfizetőink tehát legyenek meggyőződve, hogy mi mindent megteszünk, hogy az expediciót a legpontosabban lörténjen, de ha mégis hiba fordul elő, azt ne a mi rovásunkra, hanem a postát is esőddel fenyegető háboru rovására írják. Kérjük továbbá, hogy a lap elmaradásáról bennünket azonnal értesíteni sziveskedjenek, hogy a hiányt pótolhassuk.

Egy muniógyáros ebédje. Stachely Rezső muniógyáros Elberfelden, Németországban f. évi november hóban tartotta ezüstlakodalmát. Ez alkalommal a meghívott 60 személy részére a következő ételeket és italokat szolgálták fel:

Étrend.

Szárnyas pástétom
1913. assmannhausi
Erdőleves velőseletekkel
Forrázott pisztráng friss vajjal
és bergiai vésével
1913. bernkasteli Rosenberg
1911. rudesheimi Burgweg-hegyi
Spárga sonkával
1911. enkircheni szt. istvánhegyi
1911. rhaungauer Herrentrunk
Rostélyos salátával és burgonyával
Vegyes befőtt
1914. rudesheimi
1915. braunbergi
Fagyalt — Cerwee
Sajt, kávé, sütemény, gyümölcs.

A háboru negyedik esztendejében a muniógyárosok — jól élnek!

A kávéközpont feleslegessé vált. A gyarmatokból származó babkávét ugyszólván teljesen elfogyott és a kávéközpont, amely eredetileg a kávékészletek gyarapítására és a meglévő mennyiségnek arányos elosztására céljára alakult, már hónapok óta nem oszt ki kávékat a fogyasztók közt hanem jelentéktelen babkávét tartalmazó hadikávét bocsát forgalomba. Ehhez a hadikávéhoz cukrot is felhasználált, amelyet a cukorközpont bocsátott rendelkezésére. Most azonban a különben sem valami jóminőségű hadikávét az a veszedelm fenyegeti, hogy a jövőben cukor nélkül, vagy csak a jelenleginél sokkal kevesebb cukor hozzákeverésével lesz előállítható. A cukorközpont ugyanis nem igen lesz képes a cukoradagok leszállítása után hadikávégártás céljaira az eddigi nagy mennyiségeket a Kávéközpont rendelkezésére bocsátani, úgy hogy a kávéközpont csak malátakávé kiosztásával fog majd magán segíthetni. Hogy

ennek így kellett-e történnie és helyes előrelátással nem lehetett volna-e idejekorán legalább annyi kávé beszerezni, hogy szüken bár, de mégis valami kis mennyiséget adhassanak a fogyasztóknak, azt most egyelőre figyelmen kívül hagyjuk. De ha a helyzet annyira megromlott, hogy a kávéközpont már nemcsak kávé nem tud adni, de hadikávét is csak olyat, ami tulajdonképpen egész egyszerű kávépótlék, vagy tiszta malátakávé, akkor nem lehet megérteni, hogy mire való még mindig a kávéközpont? Malátakávé eddig is forgalomban volt és talán a közönség jobban is járna, ha a rossz hadikávé helyett több cukrot és legalább tiszta malátakávét kaphatna. De egy költséges szervezet csak azért fentartani, hogy kávé nevezett állpótlékokat hozzon forgalomba, még a mai viszonyok között is indokolatlannak látszik. Azonban nálunk igen soká szoktak arra rájönni, hogy egy intézmény felesleges és költséges, mert előbb arról kell gondoskodni, hogy az intézményben munka nélkül jó fizetést húzó urak megfelelő módon kártalaníthatók legyenek. Ha ezt a módot megtalálják, akkor azonnal megszűnik a központ, addig azonban aligha.

A sörkartel újabb merényletre készül. A hivatalos lap mai száma a közéletmezési miniszter egy rendeletét közli, amely megengedi a sörözőknek, hogy a részükre engedélyezett árpamennyiségből 48.000 métermázsát sörgyártás céljaira malátává dolgozhatnak fel. Ugyanez a rendelet megállapítja a maláta maximális árát is, csak egyről feledkezett meg: nem állapított meg semmi kikötést arra, hogy milyen feltételek mellett engedélyezi a miniszter a sörgyártás céljaira ezt a jelentékeny mennyiséget. Ez különösen most kifogásolható, mert a sörkartel, amely a háboru folyamán több ízben emelte az árakat, mint halljuk, követni akarja az osztrák gyárak példáját és újabb áremelésre készül. A kormányának érvényesíteni kellett volna a befolyását és ahogy a szeszgyártásnál, vagy a cukorgyártásnál tette, csakis az árak maximalálása ellenében lett volna szabad a sörgyáraknak az árpa felhasználására engedélyt adni. A sör fontos tápszert és közérdek kívánja, hogy a mostani élelmészeti zavarok között a sörkartel csak olyan feltétellel mellett kapjon nyersanyagot, ha a fogyasztókkal szemben bizonyos minimális árakkal megelégszik. Ugy látszik a vendéglős-kongresszusnak eredményét eddig csak a sörgyárak élvezik: a gyűlés kiverekedte számukra az árpat, ezt azután azonnal meg is halálják: emelik a sör árát. Ugy kell a vendéglősöknek, minnek adják magukat oda a sörgyárak céljaira! Inkább ne vonnának el a sörárpat a közfogaszás elől, ha azzal ismét csak a sörkartel gazdagoszik. De a hivatalos lapból megint megtanulhatunk valamit a vendéglősök. Az ő hangjuk csak akkor ér fel a kormányhoz, ha a sörgyárak érdekében kiabálnak, a sörkartel viszont sohasem fog a vendéglősök érdekében egy lépést sem tenni, sőt egyenesen ellenükre. Nem baj, talán annál előbb észre térnek a vendéglősök és belátják, hogy a kartel őket csak kihasználja és kiuzsorázza tudja ma és fogja mindaddig, míg a vendéglősök maguk nem építenek maguknak sörgyárat. Csak ra a sörgyáros urak, még tűrnek a vendéglősök, a kormány pedig önöknek segít,

Könnyebb is egypár gyárat pár millió többlet haszonhoz segíteni, mint sok ezer nyomorogó vendéglősdön segíteni!

Visszaélések francia cégérről. Zwack J és Társai csász. és kir. udvari szállítók kérelmére a Székesfővárosi vendéglősök és kocsmárosok ipartársulata a következő körlevéllel fordult tagjaihoz: „Körlevél Igen tisztelt Kartárs Ur! Zwack J. és Társai, cs. és kir. udvari szállító likörgyárosok, tekintettel arra a sajnálatos tényre, hogy egyes helyeken gyártmányait francia stb. idegen címkéjű palackokból árusítják, holott a behozatal szünetelése következtében aligha lehet már külföldi áru forgalomban, azt a kérésintézők hozzánk, kérjük fel tagjainkat, hogy: liköröket szeszitalokat mindig a gyáros eredeti palackjaiban tartsák, azokból is adják el, azokról a címkéket el ne távolítsák, s ne töltsek a hazai likört idegen palackba, s ne töltsek az ő palackjaiba másnak gyártmányait.

E kérésnek, noha kétségkívül csak szórva-nyos esetekről lehet szó, üzemeink erkölcsi reputációja érdekében készséggel és annyival inkább eleget teszünk, mert a magyar ipar pártolását iparunk elsőrendű hivatásának tartjuk és mert minden alkalmat felhasználunk arra, hogy tagjainkat a törvényes rendelkezések betartására figyelmeztessük. A magyar liköripar, amely elsőrendű termékeivel immár világhírré tett szert, munkája és áldozatai révén részolgált, hogy az itthon leendő érvényesülésben segítségére legyünk s hogy senki se használja fel a legfinomabb magyar likörkülönlegességeket a francia likör híreinek öregbítésére s arra, hogy továbbra is külföldi árunak szerezzon híveket. Amidőn tehát a hozzánk intézett kérésnek hazafias készséggel teszünk eleget, úgy a magyar ipar, mint tisztelt Tagjaink jól felfogott érdekei szempontjából is, ajánljuk azt tagtársaink szíves jóindulatába. — Örömmel látjuk, hogy az Ipartársulat helyesen értelmezett hivatásánál fogva megragadta az alkalmat, hogy a hazai iparpártolás érdekében erre az egyetlen helyes útra térjen. Ha intelmeit megfogadják, többet használnak vele a magyar iparnak, mint sok szónoklattal. S ami a fő idővel elállják utját a francia gyártmányok beözönlésének, ami végtére is éppen úgy valutáris érdek, mint érdeke mindenkinek, aki az itthoni érvényesülést fölébe helyezi az idegen holmikkal való kérdésnek. Most van itt az ideje, hogy minden gyáros megmutassa mit tud s ha tényleg képes olyat produkálni, aminőt ennelelőtte külföldről importáltak legyen módja itthon érvényesülni s lehessen végre próféta saját hazájában. A fenti körlevéllel egyező levelet intézett tagjaihoz a budapesti szállodások, vendéglősök és kocsmárosok ipartársulata is, sőt mint értesültünk a többi szakmabeli ipartársulatok is Reméljük a közös fellépésnek meg lesz a kellő eredménye.

A pezsgő és habzóbor adóról. F. évi december 1-en lépett életbe a pezsgő és habzóbor adó. Ez az intézkedés a valóságban nem a mulatni vágyó fogyasztókat sújtja, hanem igen sok kávéházi és etajta helyiségnek önkretelvője. A mér-

tektelen módon kivetett adó ugyanis annyira megdrágította az amúgy is drága pezsgőt, hogy ma már a hadseregszállítókon kívül aligha iszik valaki pezsgőt. Ez aztán végeredményben egy csomó egzisztencia tönkremenését jelenti, ami pedig aligha lehetett célja azvknak, akik ezt az adót behozták. Beszélünk több szolid kávéház tulajdonosával, aki napi jegyzékeivel igazolta be azt, hogy az eddigi konzumnak tizedét sem éri el pezsgóban, mint eddig. Ez pedig olyan veszteséget jelent különösen a kávésokra, hogy aligha tudják üzleteiket nyitva tartani. Elvégre kávé nem lehet adni, rum nincs, cukor nincs, vaj nincs, csak korai záróra van, — ebből nem lehet a rettenetes nagy kiadásokat fedezni. Vajjon ki fog majd a sok tönkrement kávésnak és családjának megélhetését adni és ki fogja helyettesíteni az adót fizetni? Erre is gondolni kellene ám. Ez a tizenöt napos tapasztalat megmutatta, hogy a pezsgőadó olyan magas, hogy a fogyasztást megsemmisíti. Ezen tapasztalat alapján az adót sürgősen le kell szállítani, még mielőtt nagyobb bajok lennének. Reméljük, az illetékes körök ezt meg fogják fontolni melőbb.

A hadikölcsönjegyzés utolsó napjai. Ahetedik hadikölcsön eddig is oly lényeges eredményt mutat fel, hogy méltán sorozható a magyarság hőstetteihez. Mind e mellett azonban a jegyzésnek oly nagy számára van kilátás még, hogy a kormány értesülésünk szerint a jegyzés idejét meg fogja hosszabbítani december végéig. Ez az intézkedés újabb lehetőséget nyújt azoknak, akik még eddig nem teljesítették volna a haza iránti kötelességüket, hogy ezt még eszközöljék. A magunk részéről újabb felhívjuk olvasóink figyelmét, hogy saját érdekében cselekedjenek, ha minden felesleges pénzüket hadikölcsönbe fektetik, mert sem ma, sem pedig a háború után hosszú ideig nem lesz jobb és biztosabb tőke befektetés, mint a hadikölcsön kötvény. Teljesítse tehát kiki kötelességét és minél többet jegyezzen.

Az áruhalmozás. Nem régiben panaszkodtunk, hogy a vendéglős iparban nem olvastunk szén, vagy áruhalmozókról. Ma aztán egy csattanó választ kaptunk panaszkodunkra. Az egyik esti lap jelenti, hogy az u. n. sörszatóriumban nagy áruhalmozást fedeztek fel és a rendőrség a fele készleteket lofogalván, a „szatórium” ellen megindította az eljárást. No lám, ki hitte volna, hogy még a vendéglősöknek is módjukban van halmozni! Igaz, hogy a sörszatórium egy sörgyárnak az alapítása s így érthető, hogy jobban módjában van nagyobb mennyiségű élelmiszert összevásárolni, mint a többi sörgyárak ellen küzdő vendéglősöknek.

Egyszerű hernyóirtási mód. A hernyók kiirtására a legegyszerűbb és semmi költséget nem igénylő eljárás a következő:

Mihelyt a fákon hernyók vagy hernyófészkek mutatkoznak, azzal a vízzel, melyet a mosásnál kiöntenek, vagyis lugos szappanvízzel kell azokat megnedvesítenünk. Evégből egy botnak vagy rudnak a végére szivacsot vagy rongyot kötünk, melyet a szappanos vízzel telt dzésába mártunk és benedvesítjük azon helyeket, melyeken hernyók vagy hernyófészkek jelentkeznek. Ezáltal azok teljesen elpusztulnak, anélkül, hogy sok munkánkba vagy valami költségünkbe került volna. A próba nem nehéz, minden gazda könnyen megteheti azt kertjében és meggyőződhetik arról, mennyiben válik be az itt ajánlott eljárás.

Hymen-hírek. Zátán Lajos győri vendéglős f. hó 4-én tartotta esküvőjét Nagy Katóka urleánnyal, Németh Alajosné győri vendéglősné unokahúgával.

Szwarcz Jenő főpincér f. évi december hó 9-én vezette oltárhoz Gestel Mór szatmári vasuti vendéglős bájos leányát Klárikát.

A figyelmes elnök. Harsányi, a fővárosi kávéipartársulat elnöke az utóbbi napokban erős támadásoknak volt kitéve és — családásoknak. Ezek a kellemetlen tapasztalatok — mint látjuk — mégsem vették el a kedvét. A hó elején a budapesti nagyobb német lapokban magyar nyelven a következő figyelmeztetést közölte: „*Sürgöny a kávésoknak!* A cukoradó hadipótlására vonatkozó bejelentő-ívek saját kerülélenek pénzügyőrségénél beszerzendők és legkésőbb hétfőn, kitöltve bírság elkerülése végett benyújtandók! A bejelentéskor tárgya a) cukor tiszta súlyban, b) csokoládé és kakaó 55%, c) likörnél literenként 30 dekagramm cukortartalom vallandó be. Harsányi elnök”. Az elnök körültekintő és figyelmes eljárása a kávéipartársulat tagjai érdekében csak dicséretet érdemel, de hogy van az, hogy ezt a kávésoknak szóló sürgönnyt a magyar lapokban nem olvastuk. (A nagyobb magyar napilapokban kerestük, de hiába.) A kávésok magyar érdekeikben nem kételkedünk, erre nincs is okunk, a Budapestben megjelenő német lapok hazafiasságához sem fér szó, de ha ez a kis figyelmeztető közlés csak a német lapokban lesz közölve, úgy csakis azt lehet következtetni, hogy a budapesti kávésok kedvenc napi olvasmányuk a fővárosi német lapok. Ezt eddig nem tudtuk.

Borvásárlók figyelmébe. A mult és az előző évben tudvalevően igen sok helyen nagyon rosszul fizetett a szőlőtermés, ami aztán a jó borok iránti nagyobb keresletet vonta maga után. Az ismert „Visontai és mátrahegyaljai szőlőtelepekborát. r. t. igazgatóságát is ez indította arra, hogy a régi évjáratok feltéve örözt kincseit forgalomba hozza. A Visontamára bortermező társ. szőlőtelepein különben a mult évi termés is jól beütött és ezt a jentekkel ezuttal is a t. borvásárló vendéglősök figyelmébe ajánljuk.

Szoboravatás Hatvanban. A háboruban elesett hősök emlékére Hatvan város egy szép emléket emelt, melyet f. évi november hó 25-én szenteltek fel nagy ünnepellyel. Az ünnepélyen egy a belügyminiszter, mint Heves megye főispánja a megye notabilitásaival egyetemben megjelent. A disztribúciót a hatvani vasuti éterem bérli. Weinmann Lipót vendéglős szolgálta fel. Ugy a belügyminiszter, mint a főispán megdicsérte Weinmann vendég-

Saját termésű ujborkok

Nemes kadarka, Ezerjő, Kövidinka, Rizling és Zöldszilváni fajok napi áruban nagy választékban kaphatók a

Czegledi Bortermelők pincéjében, Cegléden, a Vásártéren, a Első Pincészövetkezet vasutótól 600 lépés.

lőst a felszolgált izletes ételekért, valamint zamatos boraiért. A felszolgáló személyzetnek is kijutott a dicséretből a pontos és előzékeny kiszolgálásért. Az étlap a következőkből állott: rántott borsóleves, balatoni süllő vajas burgonyával, borjufile sonkás rizsszel, párolt szilva, káposzta saláta és cékla, nyárson sült tojasos burgonya, bab, sárga borsó és lencse főzelék, turós, diós és káposztás rétes, dobos és csokoládé torta, sajt alma és szőlő, fekete kávé, Balatonmelléki borok, Mohai, Parádi, Gieszhübléi és Krondorfi ásványvizek.

Hol vásároljunk? Vendéglősök és borkereskedők figyelmébe ajánljuk a Jászberényi borpiacot. Az idei borok Jászberényben elsősorban minőségiek. Mint értesülünk, az ottani Bortermelők pincészővetkezete mint Részvénnytársaság összes borait mintegy 20 000 hektolitert, a Jászberényi Földmives Iskola borait és a többi számottevő urasági bortételeket az *Első Kőbányai Pészgőipar és Borkereskedelmi Társaság, Budapest Kőbánya (Állomás-utca 2. sz.)* vásárolta meg. Ajánlatosnak tartjuk, ha az érdeklődők ezen előnyöket ismert cégehez fordulnak.

A megadózott szesz ára. A pénzügyminiszter 147.200. sz. rendelete intézkedik a megadózott szesz forgalmának és árának megállapítása tárgyában. A megadózott finomított szesznek, ha 100 liternél kisebb mennyiségben hozzák forgalomba, legalább 94 térfogat százalékos alkoholtartalommal kell bírnia. A belföldi rumnak legkisebb alkohol tartalmát 40, pálinkának 20, a fajgyümölcs-pálinkának 20, cognacnak 40 és likőrnek 20 térfogat százalékos állapotúakat meg. Cognacot és likőrt csak nagyobb vasúli vendéglőkben és városokban szabad korlátlan italmérségi engedély alapján nyílt edényekben kiszolgáltatni. Egyéb helyeken cognacot és likőrt korlátlan italmérségi engedély alapján csak az eredeti csomagolásban, kellően dugaszolt és cimlappal ellátott edényekben szabad forgalomba hozni. A legmagasabb árak a következők: 94 térfogatszázalék alkohol tartalmú megadózott finomított szesznek ára literenként italmérségi engedéllyel bíró fél részére való eladásnál 2070 korona, fogyasztók részére való eladásnál 25 korona. A fenti minimális alkoholtartalmú szeszitalok ára a következőkben állapították meg, aszerint, amint italmérségi engedéllyel bíró fél részére, vagy fogyasztó részére adják el: belföldi rum 10.40 K, illetve 13 F, pálinka 4.80 K, illetve 6 K; fajgyümölcs-pálinka 8 K, illetve 10 K; 40 térfogatszázalék alkoholtartalommal bíró fajgyümölcs-pálinka 17.70 K, illetve 22 K. Abban az esetben, ha a fajgyümölcs-pálinkát termelő adja el nagykereskedőnek vagy italmérségi engedéllyel bíró félnek, az eladási

ár csak 7 K, illetve 40 térfogat százalékos fajgyümölcs-pálinkánál 15.40 K. Ha 20 foknál kisebb foktartalmú pálinkát, vagy fajgyümölcs-pálinkát hoznak forgalomba, a fogyasztó részére való eladásnál a pálinkaért literenként legfeljebb 3 K, a fajgyümölcs-pálinkaért pedig 5 korona követhető. A cognac és likőr legmagasabb árát egyelőre nem állapították meg.

A király bortermése. A koronauradalom tulajdonát képező tokajhegyaljai szőlőkben a most befejezett szüret 1900 hektoliter bort és 130 puttony szőlőt eredményezett. Tizenöt éve ez volt a legkiadósabb szüret, 30 év óta pedig minősége a legkülönb minőség. A szüretelt bor értéke 1000 korona hektoliterenként, a szüret hozama ezen évben 1,900.000 kor., amennyit ezek a szőlők még husz év alatt sem hoztak.

Halálozások. Várady Ármán a győri Korona és Fiume kávéház tulajdonosa, november hó 27-én 56 éves korában elhalálozott. Temetése a győri vendéglősök és kávéosok nagy részvétele mellett november hó 29-én volt. Az elhunytat 5 gyermeke gyászolja, kik közül 3 a harctéren értesült édes atyjuk elhalálozásáról.

Kmetzky Lajos szállodás, hosszabb szenvedés után, f. évi november hó 28-án, 58 éves korában Nagykikindán elhunyt.

Béke poraikra!

Bécsi levél.

— Tilos a tejeskávét. Adóvédő-iroda. Panasz a Piatnik-féle játékkártyára. A zsákmányolt olasz bor és a lanyha osztrák borpiac. Panaszok a sörgyárosok. —

Rossz idők járnak a kávéosokra. A kávéházi vendégekre is. Először korlátozták a tejeskávét kiszolgálását, ezt követte a feketekávét kiszolgálásának korlátozása. E hó 6-ika óta pedig, a tejihiányra való tekintettel, kávéházakban egyáltalában megtiltották a tejeskávét kiszolgálását. A kávéosoknak szállítandó tejet a város lefoglalta és az hozzá forgalomba. A kávéfőzésnél egy ötöd rész pótkávé használandó. Cukrot tavasz óta nem adnak a kávéházakban, hanem csak sacharint. Mult hó közepe felé egy héten keresztül még az sem volt s „minden nélkül” adták a kávékat vagy teát. Az általános tejihiány miatt azok a kávéosok, kik elegendő tejjel rendelkeztek, elég jó üzleteket csináltak, mert reggel és este, aki csak tehetett, kávéházban fogyasztotta fehérekávéját. Azért megcsappant az üzlet. A tejeskávét helyett egy téás és széne feketekávékat adnak, némely kávéházban pedig, reggel és este a tejeskávét helyett levest (hús- vagy rántott-levest) szolgálnak ki. A kávéipartársulat azon kérelmét, hogy legalább reggel 8

óraig engedjék meg a tejeskávét kiszolgálását a helytartóság elutasította.

Noha a kávéipartársulat elnöke katonai helyszolgálatot teljesít s a rendkívüli viszonyok minden szabad idejét igénybe veszik, most, a háború alatt, két hasznos intézményt létesített. A kávéipartársulat tagjai részére egy adóvédő-irodát (Steuer-schutz-Stelle) létesített, ezen kívül azon ipartársulati tagoknak, kik azt kívánják, csekély évi díjazás mellett, szakfelügyelet mellett az üzleti könyveket intézteti.

A Piatnik-féle játékkártyára panaszokznak a bécsi kávéosok. Az ipartársulat legutóbbi ülésén *Egkher* elnök telemlíti, hogy a Piatnik-féle kártyák igen rosszak s több oldalról arról is értesült, hogy a kártyagyár a kávéosokkal megállapított engedményt nem engedi a számlából levonásba hozni. Az elnök ebben az ügyben Piatnik gyárossal tárgyal s megállapodott vele, hogy a játékkártyákat, mielőtt tisztítva lesznek, kicseréli az engedmény továbbra is jár, ha a kártyát közvetlenül a gyárból szerzik be.

Egyik külföldi borászati lap, a *Schweizerische Wein-Zeitung* legutóbb azon változással foglalkozott, amit a hadi helyzet a borpiacokon okozott. Azt írja az említett lap, hogy Veneziában, ahol most csapatok harcolnak, az idén egy rekord bortermés volt. 1909-től 1912-ig átlag 3,079,892 hl. bor termelt ott. Az idén, olasz hivatalos becsülés szerint, a veneziai bortermés 4,800,000 hl. volt; ha ehhez hozzávesszük az óbor készletet, valamint az olasz hadsereg részére ott felhalmozott bort, ugy a magyar, osztrák és német csapatok által okkupált területen legalább hat millió hektoliter bor lesz. Osztrák bortermelők és borkereskedők most attól tartanak, hogy a hadsereg borszükségletét kizárólagosan a zsákmányolt borból fogják fedezni. De az sincs kizárva, hogy a magas borárakra való tekintettel bellegyasztásra is forgalomba hozzák az olasz bort. Győzelmes olasz hadjáratunk óta az osztrák borpiac irányzata „lanyha” s az érdekeltek körök most oda kívánnak hatni, hogy az olasz bort ne hozzák a mögöttes országok részébe. Azzal is érvelnek, hogy borexportunk Németországba most szépen indul és valutánk javul, de az olasz borpiacra hozása veszélyeztetné a mostani borexporthoz tűződő reményeket. Osztrák bortermelők véleménye szerint a felesleges olasz bort kizárólag Svájcba kellene exportálni már azért is, mert eddig is

FOGADÓ NYOMDA

vendéglői- és kávéházi cikkek beszerzési forrása
Budapest, József-utca 56.

Raktáron tartunk söntés- és konyhakönyveket, söntés-konyha- és kávéházi felíró ivateket, bon-blokkokat (10 féle színben), táblakrétákat, dákókrétákat, dákóbőr-ragasztókat, dákóbőröket és Laibachi csiszolt fogvájókat stb. stb.

Szíves figyelembe! A rendelések — a szállítás egyszerűsítése céljából — utánvét mellett eszközöltetnek.

Papírszalvéták ára

1000 darabonként:

Nagy puha éttermi szalvétá	42.—
Nagy kreppelt éttermi szalvétá	40.—
35x35 cm. kreppelt szalvétá hajtogatva	25.—
35x35 cm. kreppelt szalvétá hajtogatatlan	24.50
32x32 cm. fodros szélű hajtogatatlan	16.—

Budapesti Ovadék Szövetkezet

Ovadékokat

éttermi-, kávéházi- és szállodai pincérek részére korlátlanul folyósít és váltópénzeket. — Tagfelvétel bármely időszakban. — Kedvező feltételek. — Gyors és előnyös lebonyolítás. — Hivatalos helyiség: Budapest, Rákóczi-ut 55. II. Hivatalos órák: d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6 óráig.

Svájc volt a veneziai bor vedője s ha az a bor most is oda lenne eladva, pénzünk értéke Svájcban is javulna.

A bor árának a kialakulása a zsákmányolt olasz bor elosztásától és mikénti értékesítésétől függ.

Az osztrák sörgyárosoknak aratás után 4000 métermázsza árpát ígérték, eddig azonban csak a felét kapták, a még hiányzó 2000 métermázsát a kormány nem akarja kiutalni. A sörgyárosok legutóbb tartott ülésükön elhatározták, hogy ha nem kapják meg a hiányzó árpát, az uralkodóhoz folyamodnak panaszukkal.

(Befejezése következik.)

P. Gy.

Rendeletek.

Az árpagyöngy forgalmának szabályozása és maximális ára. Azok az iparvállalatok, melyek árpagyöngy-gyártás céljára árpát szerezhettek be, csak kétféle árpagyöngyöt állíthatnak elő. Finom (leves) árpagyöngyöt, a feldolgozás alá vett árpamennyiség össz súlyának legfeljebb 5 százaléka erejéig, és közönséges (főzelék) árpagyöngyöt, továbbá árpátörmeléket. Az árpagyöngyöt előállító iparvállalat az 1917. évi árpatermésből előállított egyes árpagyöngyfajtáért és törmelékért 77 koronát számíthat A közvetlen fogyasztás célját szolgáló kereskedelemben az eladó csak olyan árt számíthat, amely a legmagasabb árt a H. T. jutalékának és a szállítási költségek hozzá-zámitásával legfeljebb 15 százalékkal haladja meg

Malátakávé árusítása. A Közélemezési Hivatal által a főváros rendelkezésére bocsátott malátakávé ez év december 1-től kezdve malátakávé-jegyek ellenében kerül forgalomba. A malátakávé-jegyek minden egy hónapi szelvénye öt deka malátakávé vásárlására jogosít. A malátakávé-jegy december, január, február hónapokra szóló szelvényekkel van ellátva. A tanács a malátakávé-t a kávé árusításával megbízott kereskedőknél hozza forgalomba. Malátakávéjegyet csakis fővárosi lakos kaphat, ha eziránt ez évi november hó 30-tól kezdve az élelmiszerigazolvány felmutatása mellett a lakása szerint illetékes bizottságnál jelentkezik. Egy doboz (500 gramm) malátakávé ára 126 fillér, egy doboz (200 gramm) malátakávé ára 50 fillér, egy doboz (100 gramm) malátakávé ára 24 fillér.

A szőlőmagvak rekvirálása. Az a kormányrendelet, mely 4231—1917. szám alatt olajos magvaknak forgalombahozataláról és az olajos magvaknak vasúton, hajón vagy gépkocsin történő szállításához szükséges igazolványokról szól, a központi szeszfőzőkre legelőbbjét közlő érinti A rendelet nem alapítja ugyan meg sem a szilvamágnak, sem a szőlőmagnak maximális, minimális vagy fix

árát, de viszon korlátozza a szőlőmag forgalombahozatalát. Ugyanis a jelzett rendelet életbeléptetésétől kezdve sok egyéb felsorolt olajtartalmu magon kívül a szőlőmagot sem szabad másképpen mint az olaj- és zsiripari központ r-t. utján áruba bocsájtani, elidegeníteni. A magvak árára vonatkozóan az ajánlattevő és a részvénytársaság egyezségileg állapodjanak meg. Ez látszólag előnyös a központi szeszfőzőkre nézve, mert legalább olyan árat kérhetnek a szőlő- vagy szilvamágvakért, amely arányban áll a száritott törköly jelenlegi napi árával, amelynek viszont ezek legbecselebb alkatrészét képezik. Csak hogy a központi szeszfőzők legelőbbje, miután a magvakat, ha már elkülönítette, másként forgalomba nem hozhatja, mégis csak próbál majd az Olaj- és zsiripari központtal meg egyezni, ha maga abból az olajat ki nem termelheti. Az idézett rendelet 8 szakasza közli azt az eljárást is, mely követendő, ha a felek az ár tekintetében nem tudtak volna megegyezni. Olajos magvakat, így szőlőmagvat is kereskedők és kereskedelmi társaságok, tehát a központi szeszfőzők is, csak egy métermázsán aluli mennyiségben vásárolhatnak és akkor a vevőre hárul a felajánlási köteleesség. A rendelet egy szóval sem érinti a szőlőtörkölynek, mely pedig nagvedrészen a szőlőmag, szabad forgalmát és így az, kifőtt állapotban, legalább egyelőre szabad kereskedelmi áru.

Jó barátok társas-összejevetelelei.

(Összejevétel minden szerdán délután 4 órakor.)

December 19-én Spitzer István kávéházában, IX., Soroksári-ut, Flóra-kávéház.

ÜZLETI HIREINK.

Hrabovszky György vendéglőjét VI. ker., Ó utca 7. sz. alatt e hó végén nyitja meg. **Maga János** ismert főpincér, Pankotán a Fehérkereszt fogadót megvette, azt teljesen átalakítva, megnagyobbítva, új és fényes berendezéssel látja el és azt f. évi december hó 31-én fogja ünnepélyesen megnyitni.

Horváth Mihály ugy a fővárosban, mint a vidéken is előnyösen ismert budapesti kávé, aki 15 éven át volt a Baross-tér és Nefeletjs-utca sarkán levő Vajdahunyad kávéház tulajdonosa megvette Budapesten, a Rákóczi-uton levő Munkácsy kávéházat s azt teljesen átalakítva, megnagyobbítva, a mai kor igényeinek megfelelően rendezte be. Horváth kávé nagy szakudása az új üzletének jó menetelét előre biztosítja. Tul a dunai szakemberek találkozóhelye. Az ünnepélyes megnyitás f. évi december hó 1-én történt meg. Részünkről is sok szerencsét kívánunk az új vállalkozáshoz!

Szita Lajos, ugy a vidék nagyobb üzleteinek, mint a fővárosi nyugoti pályaudvar éttermeinek huzamosabb ideig volt főpincére, a Baross tér és Bethlen-utca sarkán levő Hack éttermet megvette s azt f. évi december hó 1-én nyitotta meg. Szita vendéglős üzletének jó menetelét jó izletes magyar konyhája és fajtiszta balatonmelléki borai biztosítják.

Reznyák István, a főpincéri gárdának egyik agilis tagja Csornán (Sopron megye) megvette a Központi sörcaernokot, annak éttermeit ujonnan fogja berendezni és 1918. évi január hó 1-én ünnepélyesen megnyitja. Reznyák vendéglős üzletének menetét jó magyar konyhája, mit Reznyák vendéglősne maga vezet, biztosítja.

Keresetnek. Szigety József főpincér, ki az eperjesi Fekete sas-fogadó éttermében mint főpincér volt alkalmazva, hollétét kéri egy levelezőlapon tudatni: Frechtmann József főpincér, Schalkház-kávéház, Eperjes.

Werner Antal, ki a temesvári pályaudvaron, később Érsekújvárott a városi szállodában volt mint főpincér alkalmazva, tudassa közelebbi címét öv. Lichtscheindl Gyulánéval, Bristol-szálloda, Budapest.

Gál Károly főpincér tudassa címét Patán Pál tizedessel, Reserve Spital 4. abt. Szatmáron.

Kenyeres Gyula főpincér, aki az ország elsőrangú üzleteiben mint főpincér működött, megvette Szegeden a Fekete házban levő Szövetség kávéházát, azt a mai igényeknek megfelelően átalakítva, új és fényes butorzáttal ellátva f. évi december

Segesváron

Nagyküüllő vármegye székhelyén, az 1912. évben épült

Arany csillag szálloda

teljes leltári berendezéssel szabad kézből

ELADÓ.

A szállodában központi fűtés, vízvezeték és villanyos világítás van bevezetve és áll 47 előkelően és kényelmesen berendezett vendégszobából, két étterem, nagy kávéház, több társas helyiség, gazdasági épületek, istállók és kocsiszobából. A szálloda ezidő szerint jó eredménnyel üzemben van. Bővebbet f. é. december 20-ig a Takarékos és Jelzálog Hitelegyesület részvénytársaságnál Segesváron. 2-2

Luh-Erzsébet gyógyforrás.

borral a legjobb fröccs!

Kitűnő ízű, igen üdítő ásványvíz. Bor, cognac vagy citromsavval vegyítve.
Orvosi szaktekintélvektől nelegem ajánlva gyomorbántalmak, étvágytalanság, gyomorégés, köhögés, vérszegénység, tüdőbaj és vérköpések eseteiben

Megrendelhető
Schönbörn Buchheim gróf
urad. ásványvizeinek
bérlőségénél, Szolyva.

hó 1-én nyitotta meg Demokrata kávéház címen. Kényeres kávék multja és nagy szakudása üzletének menetelt biztosítja. Részünkről is kívánunk sok szerencsét

Krajczár János a Margit-körút 20. szám alatti „Nagy pipa” vendéglőt vette át.

Datán Lajos győri főpincér ugyancsak Győrött, a Bástyá-utca 5. szám alatt levő Herskovits-féle üzletet megvette, azt teljesen átalakítva 1. évi december hó 1-én nyitotta meg.

HELYVÁLTÓZÁSOK. Macner Jakab a Kreibich-féle elhelyező irodában állását újból elfoglalta.

Budapestben a Berlin kávéház nappali főpincéri állását nem Klein Sándor, mint az előző számunkban közölte volt, hanem Klein Jenő foglalta el.

Gollik József a kassai Lőcsei kávéház éttermének főpincéri állását foglalta el.

Székely Ferenc Miskolcon az Abazsia fogadó éttermének főpincéri állását tölti be.

A miskolci vasuti vendéglő I. II. osztályu éttermében Peréts Miklós éthorádó állást nyert.

Sátorajajuhelyen a vasuti vendéglő I. II. oszt. éttermében Gaál Sándor mint éthorádó működik.

Mautner Aladár a győri „Arany bárány” fogadó főpincéri állását foglalta el. — Mayer Ignác ugyanott a Hungaria kávéház főpincéri állását tölti be

Az Üzleti hírek és hírdetés rovatokért Fekete Gyula t. szerkesztő felel.

Szerkesztői üzenetek.

Azon v. előfizetők, akik a hozzájuk intézett levelekre külön választ kérnék, válaszüzenetet vagy választás levelezési lapot mellékeljenek soraihoz.

Csakis előfizetőknek válaszolunk. A nevet, lakóhelyét, utolsó postát, keltezését kérjük mindenkor pontosan és olvashatóan kiírni!

☞ Névtelen leveleket figyelembe nem veszünk.

Egy öreg katoná. Munkakönyvet csak az esetben kaphat, ha katonáéktól végleg elbocsátják, amikor is beáll valamelyik ismerős vendéglőbe, melynek tulajdonosa azután gazolja, hogy nála szolgál, amely alapján azután az előjáróság az iparigazolványt kiadja.

Fogadós. A Magyarország tárcaközleményét mi is olvastuk. Dehogyan is vitatkozunk annak írójával. A közlemény írója egy másfél napos lövésznyírás után kritikát ír a bécsi és budapesti vendéglőről. Aki ilyen alapos (?) tanulmányozás után azután gáncsolja a hazai vendéglőket, azzal nem lehet vitatkozni.

R. S. Besztercebánya. A vendéglősök sörgyára alapítása tárgyban dolgoznak.

T. Ü. Budapest. Önnek igaza van, a bécsi Nordbahnhof restójában is köbányai — a Fővárositól — mérnek sört.

H. L. Veszprém. A seprűs must után kevesebb az italadó.

S. S. főpincér. A pincérszakiskola tanrendje bizony reformra szorult.

Sch. Lippa. Levél ment.

T. Poprad. Berlinben a Hotel Bellerus, Lindenhof (Westminster), Saxonia, Monopol és az Eichenhotel lett kibérelve.

Ifj. P. K. Trancsevencz. Aki a „Fogadó”-ra egy évre előfizet, az ingyen kapja meg az 1918. évi Vendéglősök Naptárát.

Magyar Királyi Államvasutak Üzletvezetősége Arad.

42783/1917. sz.

Versenyárgyalási hirdetmény!

A Magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége nyilvános írásbeli versenyárgyalást hirdet a Belényes állomáson levő pályavendéglő bérlétere. A bérlét 1918. évi január hó 1-től kezdődik és tart 5t éven át, vagyis 1922. évi december hó 31. éig.

A pályázati feltételek a Magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége általános osztályában (I. oszt.) a hivatalos órák alatt délelőtt 8 tól délután 2 óráig bármikor beszerezhetők, vagy írásbeli megkeresés mellett a megfelelő bérlégyegek előzetes megküldése után postán is megkaphatók.

Az ajánlatot és mellékleteit 1 koronás okmánybéllyelgel ellátva lepecsételt borítékban a következő felirattal: „Ajánlat a 42783/1917. sz. Versenyárgyalási hirdetmény alapján a Magyar Királyi Államvasutak Belényes állomáson levő pályavendéglő bérlétere” kell benyújtani, vagy postán beküldeni és pedig legkésőbb 1917 december hó 19-én déli 12 óráig az aradi üzletvezetőség általános osztálya (I. oszt.) főnökéhez. (Üzletvezetőségi palota, Vilmos császár-tér 3. sz. I. em. 15. ajtó.)

Az ajánlatok a benyújtásra kiküldött határidő leteltével a Magyar királyi Államvasutak aradi üzletvezetősége I. osztályában azonnal felbontatnak, mely alkalommal az ajánlattevők vagy azok igazolt képviselői is jelen lehetnek.

Az ajánlatok benyújtását megelőző napon vagyis 1917. évi december hó 18-án déli 12 óráig a pályázónak 200 azaz Kettőszáz korona bánatpénzt a Magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetőségének gyűjtőpénztárána, hivatkozással a hirdetett versenyárgyalás számára, akár készpénzben, akár állami letétrek alkalmas értékpapirokban letenni, mely bánatpénz esetleg posta útján is beküldhető.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számítatnak, de névértékben felül számításba nem vétetnek.

Azok a felek, akik a postatakarékpénztár cheque forgalmában bent vannak, a bánatpénzt a postatakarékpénztár útján is letéthetik. Az ajánlatban a bánatpénz letételének megtörténte megemlítenendő ugyan, de az erről nyert letéti jegy nem csatolandó. A bánatpénzt az ajánlatához csatolni nem szabad, mert az ilyen csatolt összeg bánatpénzből el nem fogadható. Az itt felsorolt feltételektől eltérő szabálytalanul kiállított, az ajánlattevő vagy meghatalmazottja által alá nem írt, javított vagy vakart szöveggel lepecsételt le nem zárt, sőt borítékba helyezett, a kitűzött határidő után érkezett, a pótlólag vagy esetleg táviratilag tett és olyan ajánlatok, melyekre név az alábbi bánatpénz előlegesen le nem tétetett, figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlatok közt a választás a felajánlott bérlétszámra való tekintet nélkül szabadon történik. Arad, 1917. évi november hó 26-án.

Üzletvezetőség.

Vendéglői tűzhely

3 főzőlyukkal, két sütővel azonnal eladó.

Bővebbet: Braun-kávéház Szondy u. 94.

Yildiz kávéház

Rákoci-ut 36. főemelet. Rókussal szemben.

Budapest éjjeli életének központja. Szakemberek találkozó helye. Figyelmes kiszolgálás, szolid árak. Állandó cigányzene.

Weisz Dezső ü. v.

Magyar Kir. Államvasutak Üzletvezetősége Temesvár.

267 6/917. sz. III.

Pályázati hirdetmény.

Az Orsova állomáson megüresedő vasuti vendéglő bérlétere ezennel nyilvános pályázat hirdetveik. A bérlét fenti vendéglőre néve 1918. évi február hó 1-ével veszi kezdetét és tart ezen időponttól számított öt éven át, vagyis 1923. január hó 31. ig. Bérlőnek a következő helyiségek beszámtatnak rendelkezésére:

Három lakosztoba, 1 cselédszoba, 1 pinceszoba, 2 főzőkonyha, 1 mosókonyha, 1 tálaló, 1 italmérő, az I., II., oszt. étterem, a III. oszt. étterem, 2 élőkamra, 1 fászkamra, 1 padlás, 1 pince, 1 árnyékszék, 1 jégverem, 1 gazdasági udvar.

Az egy koronás bélyeggel ellátott és „Ajánlat a magyar királyi államvasutak orsovai vasuti vendéglő bérlétere 26746/917. számhoz” felirattal ellátott lepecsételt, borítékba zárt, nem különben kellő okmányokkal felszerelt ajánlatok 1917. évi december hó 28-án déli 12 óráig az alulit üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztálya főnökének (Üzletvezetőségi épület, II. emelet 9. sz. ajtó) vagy személyesen, vagy posta útján nyujtandó be.

Bánatpénz fejében a bérlétre 700 azaz Hét-száz korona készpénzben, vagy állami letétre alkalmas értékpapírokban a temesvári üzletvezetőség gyűjtőpénz-árába 1917. évi december hó 27-én déli 12 óráig vagy személyesen, vagy posta útján beküldendő.

Az értékpapírok a budapesti, vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett napi árfolyam szerinti, de soha sem a névértékben felül értékben számítottak.

Készpénzben letett összeg után kamat nem fizettetik.

Az ajánlatban a letétel megtörténte megemlítenendő ugyan, de a letétéről nyert elismervény nem csatolandó.

A vendéglő bérlétere vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (II. emelet 6. sz.) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők, miélt is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismeri s azoknak magukra néve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A fentebbi feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok, továbbá olyan ajánlatok, melyek táviratilag tétetnek s végül olyanok, melyekre név az alábbi bánatpénz le nem tétetett, figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlatok között a választás szabadon, a bérlétszámra való tekintet nélkül történik.

Temesvár, 1917. évi december hó 6-án.

1-2

Az üzletvezetőség.

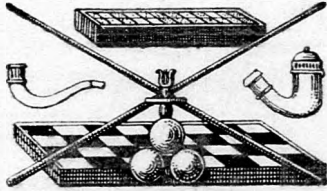
Urasági bortételek.

Az Első Kőbányai Pezsgőipar és Borkereskedelmi Társaság Budapest-Kőbánya (Állomás-utca 2. szám.)

ajánl elsőrendű urasági borokat,

főképen Jászberényvidékéről. A borokat közvetlenül a termelési helyről szállítjuk fuvardíjmentesen a feladóállomásra szállítva. — Érdeklődőknek szívesen szolgálunk legelőnyösebb ajánlattal.

Ajánljuk továbbá palackozott fajborainkat.

Novágh Károly mű- és diszmű-esztergályos

Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 3. (Első Hazai Takarékpénztárral szemben)

Ajánlja saját készítményű **elefántcsont-teke (billiárd) golyók, dákok, sakk, dominó, lignum santum-golyók, bábuk, sétatobok, tajték- és borostyánkő dohányszívó-csökkentőket stb. nagy választékban.** — Billiárd-golyók **esztergályozása, dákok, sakk és dominó javítása olcsó árszámítással, pontos határidőre való szállítással** — elfogadhatnak. □

Az „Artesia“ részvénytársaság

ILONA

üditő vize

legyen mindennapi italod!

Megrendelhető:

„ARTESIA“ R.-T.-nál BUDAPEST.
TELEFON 50-72.

Német nyelv megtanulása magánúton

A német nyelv tudására fogadó- és vendéglőtulajdonosoknak és alkalmazottaknak feltétlenül szükségük van. **Dr. Ince Henrik** német nyelvtanából mindenki gyorsan és alaposan megtanulhat tanító nélkül németül. Az új kiadásban most megjelent kitűnő könyv ára 2 korona (utánvétellel 2 kor. 55 fill.) Megrendelési cím: **Magyar könyvkiadó** Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 23.

DEUTSCH FERENC

..... vászon és damaszt áruháza .....
szállodások és vendéglősök szállítója

Budapest, VIII., Muzeum-körút 10.

Alapítási év 1895. Telefon József 4-60.

Szállodások és vendéglős urak figyelmébe!

Áruhiány miatt kérném a tavaszi szükségletet már most megrendelni

Kor. érték

Damaszt lepedő 150/200	— —	drbja 75.—
» » 165/225	— —	» 90.—
» abrosz 140/140	— —	» 45.—
Dupla damaszt abrosz 150/180	— »	55.—
Színes » » — 150/150	dbja	65.—
Damaszt szalvéta	— — — —	tucattja 65.—
Dupla damaszt szalvéta	— — — —	» 90.—
Neh. dam. törülköző	— — — —	» 150.—
Vászon pohár- s edénytörő	tucattja	36.—, 65.—
Pincérkendő, tucattja	— — — —	36.—

Szegedi pincér egyetli elhelyező iroda.

Törvényszékiileg bejegyzett cég. Telefon 6-11
Sürgőncím: Skultty ügynök Szeged.

Tisztelettel ajánljuk a szállodás, kávé és vendéglős uraknak elsőrendű elhelyező-irodánkat becses jóakaró figyelmükbe. Közvetítünk minden e szakmához tartozó férfi és női személyzetet gyorsan és pontosan. Délmagyarország első szállodai adás-vétel közvetítő ügynöksége. Szíves pártfogást kérve, maradtunk teljes tisztelettel

Dávid Sándor
elnök.

1-2

Skultty Lajos
ügyszervező.

Nagyváradon, Fekete sas éttermek tulajdonosa

Somhegyi Dezső

Kitűnő magyar és erdélyi konyha, saját szüretelésű borok. Erdélyrészi üzletekben talákozik helye. Számos látogatást kér a tulajdonos

Régi kitűnő forgalmu fürdő vendéglő

mészárszékkel együtt, bevonulás miatt azonnal átadó. **Baráth Géza**né, Losonc-pálfalva. 2-2

Iparsó

fagyalt, jegeskávé hidegkészítmények előállításánál, a jég szósára, valamint hűtőeszközökhöz. — Minden felvilágosítást és értekezést szóbeli vagy írásbeli kéredezésködésekre díjmentesen nyújt a **Magyar Királyi Söjövödek Vezérügynöksége** Budapest, V., Vilmos császár-ut 32.

Bácskában eladó kávéház.

Egy jó forgalmu kávéház, más üzlet átvétele miatt, kevés pénzzel és jutányos feltételek mellett átadó. Bővebbet: **Farkas Etelka**, Zombor, Trefort-utca 3. szám. 2 4

A gyors meggazdagodás titka megtudható Első Magyar Zeneautomata kölcsonzó és eladási intézet Budapest, VIII., Rákóczi-ut 14.

Allandó nagy mintaraktár!

Minden érdeklődőnek vételkötelezettség nélkül bemutatjuk működésben úgy villany, mint sulyra berendezett, tehát üzemműködés nélküli zeneinket, melyekért

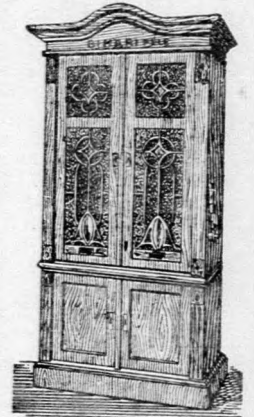
5 évi jótállást vállalunk.

Csekély havi részletfizetésekre és hetenkénti hengercsere. Zeneinkben a modern technika minden vívmánya, mandolin, xylophon, hegedű stb. be van építve. — Meghívásra az ország bármely részében felkeressük az érdeklődőket.

Pénzbedobásra jár, tehát önmagát kifizeti. — Nincs kockázat.

Havibérelt 20 koronától kezdve.

Használt automaták félárban.

SAJT ::

Többféle kemény és lágy sajtot legfinomabb minőségben gyárt, továbbá eredeti emmentháliban állandóan nagy raktárt tart:

Stauffer és Fiai

nyugatmagyarországi sajtgyárak Répcelak.

Pincérek figyelmébe!

Fő- és fizetőpincérek, kiknek *olvasóesztárca* (papírpénz) vagy (apró- és ezüstpénz számára) pincértáskára van szükségük, amelynek feneke nines beillesztve, hanem a felsőrészt az aljával egy darabból készült. — A legjutányosabb árak mellett — szerezhetik be:

Molnár Vilmos acsohódgyárosnál, BUDAPEST, IV., Károly körút 28. (Központi városkán).
Képes árjegyzék bérletre

FOGADÓ SZERKESZTŐSÉGE ÉS KIADÓHIVATALA: BUDAPEST, VIII. KER., GYULAI PÁL-UTCA 9. SZÁM.

Kiváló új fajborok!

Meghívás.

Ó borok nagy választékban!

Visontai és Mátrahegyaljai Szőlőtelepek - Borértékesítő - Részvénytársasága

Alapító: Nagyméltóságú Dr. KALLAY ZOLTY v. b. t. t., Hevesvárm. főispánja.

Igazgatóság székhelye: **GYÖNGYÖS** (Főtér, Lubyház, Új bankpalota).

Postafiók 42. sz. Telefon 99. sz. Visontamatra

Sürgőnycim:

Hazánk legnagyobb termő hegyi oltvány szőlőtelepei:
Beültetett terület 540 hold. Évi termés 12,000 Hltr.

A t. vendéglős urakat meghívjuk szőlőtelepeink pincészetének megtekintésére, szükségletük méltányos árban, idejekorán való biztosítása céljából.

Borfajok: Mézes, Ezerjő, Rizling, Furmint (Som), Hárslevelű, Muskát-Otonell, Chasselas, Kövidinka, Pozsonyi, Erdei, Mustos, Madelaine, Kadarka, Otello, Oportó, Burgundi, Kabernet.

Hirdetések

felvétetnek a Fogadókiadóhivatalában

BUDAPEST,
VIII., Gyulai Pál-u. 9.

Vendéglősök, kocsmárosok és
kávésok figyelmébe!

Üveg és porcellán áruk nagy választékban és eredeti gyári áron kaphatók
ifj. **GRÜN WALD MÓR**
üveg- és porcellán nagy raktárában
Bpest, IV., Ferenc József-rakpart 6.
(a Ferenc József-híd közelében.)

Papirszalvéták

kaphatók a legjobb minőségben és mérsékelt áron, cégyomással vagy anélkül, gyors szállítás mellett: **FOGADO-NYOMDA** Budapest, VIII. kerület, József-utca 56. szám.

ERRMANN J. L. R.T.

cs. és kir. udvari szállító

1819. évben alapított országos szabad. Alpacc-Chinaezüst- és fémáru-gyárának főraktára:

BUDAPEST, IV. KER., VACI-UTCA 25. l. e.

(Raktárak: Bécs, Gráz, Prága és Triestben.)

Nagy választék legszilárdabb kivitelű tárgyakból Szállodák, Vendéglők, Kávéházak és háztartások részére.

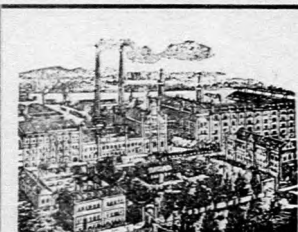
Király Sörfőzde Részvénytársaság

Nagykanizsán.

Ajánlja elsőrendű minőségű: Aszok, Márciusi, Duplamárciusi valamint a hírneves nagykanizsai Szent-Istvánsört, továbbá Bajor és Baksör különlegességeit. Betegeknek és lábadozóknak mint tápanyógyitalt ajánlja az elsőrendű Duplamaláta tápsör különlegességet.

Gyárt ezenfelül legjobb minőségű malátát, etetési és hizlalási célokra pedig malátacsírát és sörtörkölyt.

Árjegyzékkel és fölvilágosítással készséggel szolgálunk.

:: Telefonszám: 36. ::

:: Telefonszám: 36. ::